

اصول بهداشت محیط

در بیمارستان

تدوین و گردآوری:

نشمین انصاری (مهندس بهداشت محیط)

نگار انصاری (کارشناس ارشد آموزش بهداشت)

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

بهار ۱۳۹۶

سرشناسه: انصاری، نشمین، ۱۳۵۳-، گردآورنده

عنوان و نام پدیدآور: اصول بهداشت محیط در بیمارستان/ تدوین و گردآوری نشمین انصاری، نگار انصاری
مشخصات نشر: کرمانشاه: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ی، ۱۶۲ص: مصور، جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۶۱۷-۱-۱

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: ساختمان‌های بیمارستان--بهداشتی کردن

موضوع: Hospital building--Sanitation

موضوع: عفونت‌های بیمارستانی--بهداشتی

موضوع: Nosocomial infections--Health aspects

موضوع: عفونت‌های بیمارستانی--پیشگیری

موضوع: Nosocomial infections--Prevention

شناسه افزوده: انصاری، نگار، ۱۳۵۷-، گردآورنده

شناسه افزوده: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان کرمانشاه

شناسه افزوده: Kermanshah University of Medical Sciences. Health Services

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ الف ۸ الف ۹۶/۹۶ R

رده بندی دیویی: ۶۱۴/۴۴

شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۳۱۰۱۸

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

اصول بهداشت محیط در بیمارستان

تدوین و گردآوری: نشمین انصاری - نگار انصاری

ناشر: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

سال چاپ: ۱۳۹۶

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نشر سارینا پژوه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۶۱۷-۱-۱

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ الف ۸ الف ۹۶/۹۶ RA

شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۳۱۰۱۸

تارنما: <http://www.publications.kums.ac.ir>

پیشگفتار:

مسئله پیشگیری از عفونت‌های بیمارستانی از جنبه‌های بهداشتی، اقتصادی و اجتماعی همیشه مورد توجه کارشناسان و متخصصان امر بوده است و از جمله مشکلات عمده‌ی بیماران بستری شده عفونت‌هایی است که در حین اقامت در بیمارستان بدان مبتلا می‌شوند. بنابراین رعایت موازین بهداشتی به ویژه بهداشت محیط، برای کنترل عفونت و بیماری در مراکز بهداشتی و درمانی حائز اهمیت می‌باشد، چراکه بی‌توجهی و عدم رعایت موازین بهداشتی می‌تواند خسارات جبران ناپذیری را از خود بر جای گذارد. بهداشت محیط بیمارستان، مجموعه فعالیت‌هایی است که در جهت بهبود وضعیت و سالم سازی محیط آن انجام می‌گیرد، به طوری که عوامل بیماری‌زای خارجی نتوانند در این محیط گسترش و شیوع پیدا کنند. از این رو با کنترل عواملی از قبیل: آب، فاضلاب، مواد زائد، تهویه، نور، رطوبت، درجه حرارت و مواد غذایی می‌توان موجب سالم سازی محیط بیمارستان شده و از اشاعه بیماری به داخل و همچنین انتقال آن به خارج از بیمارستان جلوگیری نمود. رعایت اصول و موازین بهداشت محیط در بیمارستان نه تنها به کشف کننده رفاه جسمی و روانی افراد است، بلکه کنترل کننده کانون تمرکز عفونت‌های بیمارستانی خواهد بود.

فهرست

صفحه

عنوان

مقدمه

بخش اول: ضوابط و استانداردهای بیمارستان

۵	قسمت بندی و تقسیم بندی محدوده
۶	مفهوم طرح ریزی
۹	اتاق های جراحی اصلی
۱۰	اتاق بیهوشی
۱۳	ملزومات اتاق بازگشت هوشیاری

بخش دوم: پنج شاخص اصلی بهداشت محیط در بیمارستان

۲۳	آب
۲۶	آشپزخانه
۳۶	رختشویخانه
۴۲	فاضلاب
۴۷	پسماند

بخش سوم: گندزداها

۵۵	گندزداها
----	----------

۶۰	استریلیزاسیون
۶۳	اصول شستشوی بخش (سطوح ، تجهیزات و ابزار)
۸۰	کنترل عفونت
۸۴	شستن دست‌ها
۹۱	وسایل حفاظت فردی
۹۲	سلامت شغل و پاتوزن‌های منتقله از راه خون
۹۴	اصول بهداشت فردی
بخش چهارم: اطلاعات حتمی بهداشت محیط به تفکیک بخش‌ها	
۹۷	اتاق عمل
۱۰۶	CSR
۱۱۲	آنژیوگرافی
۱۱۲	ICU و تنفس
۱۱۷	جراحی زنان و مردان
۱۱۹	داخلی ، اورژانس، درمانگاه، CCU
۱۲۱	آزمایشگاه
۱۳۱	رادیولوژی
بخش پنجم: استانداردهای سیستم تهویه در بیمارستان	
۱۳۷	استانداردهای سیستم تهویه در بیمارستان
۱۴۲	نور و روشنایی

 بخش ششم: کنترل حشرات و جوندگان

۱۵۵	مگس
۱۵۶	سوسری
۱۵۷	موش
۱۵۸	روش بیاثرژیکی
۱۶۱	منابع

میکروارگانیزم‌های موجود در بیمارستان منابع بالقوه عفونت برای بیماران و کارکنان محسوب می‌شوند. این عوامل در محیط بیمارستان و یا بر روی وسایل و تجهیزات درمانی بیماران قرار می‌گیرند و ممکن است از طریق تماس مستقیم و یا غیرمستقیم به بیماران منتقل شوند. میکروارگانیزم‌ها در بیماران و افراد دارای ضعف سیستم ایمنی عفونت بیمارستانی ایجاد می‌کنند. این بیماران نیز خود می‌توانند منبع عفونت برای دیگران چه در بیمارستان و چه در محیط جامعه شوند. نقص در ضدعفونی یا استریلیزاسیون مناسب تجهیزات و ابزار نه تنها خطر شکستن موانع دفاعی میزبان بلکه خطر انتقال میکروب با فرد و یا انتقال پاتوژن‌های محیطی را نیز به همراه خواهد داشت. انجام اقدامات و بکارگیری روش‌های پاکسازی، ضدعفونی و استریلیزاسیون با مواد پاک‌کننده، گندزدا و فرایندها، استریلیزاسیون برای کاهش میکروارگانیزم‌ها از وسایل و محیط اطراف و نیز حصول اطمینان از عدم انتقال پاتوژن‌های عفونت‌زا از ابزار جراحی به بیمار بسیار ضروری و لازم است همچنین باتوجه به این که پسماندهای بیمارستانی یکی از منابع بالقوه خطرناک میکروارگانیزم‌ها می‌باشد

تفکیک، جمع آوری حمل و امحاء بهداشتی آن سبب کاهش عفونت‌های منتقله از این طریق می‌باشد. کتاب موجود برای تمامی بیمارستان‌ها، مراکز درمانی سرپایی، مراکز بهداشتی، تحقیقاتی و آزمایشگاهی کاربردی است اطلاعات مذکور برای آموزش کادر بهداشتی درمانی شامل: کارشناسان کنترل عفونت و بهداشت سرپرستاران بخش‌ها، کلیه مسئولین واحدهای مرتبط و دانشجویان مفید بوده و برای ایجاد و طراحی برنامه‌های واحد بهداشت محیط و کنترل عفونت بیمارستانی مناسب هستند.